

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta šte. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose šte. 7

Polletna naročnina . . . Lir 800
Letna naročnina . . . Lir 1.500
Letna inozemstvo . . . Lir 2.500
Poštno ček. račun: šte. 24/12410

Leto X. - Štev. 17

Gorica - četrtek 24. aprila 1958 - Trst

Posamezna številka L 30

Večna zarja krščanstva

Krščanstvo je vera, ki ne pozna zatona. Vzhajajoče sonce in prazen grob, to je njena najgovornejša slika. Vse veroizpovedi imajo svoje grobove, kjer se verniki srečujejo in molijo, le vera krščanstva poseduje prazen grob. Nihče izmed človeških otrok, razen Kristusa, ni bil položen v grob in iz njega izšel živ. On je edini v vsej zgodovini, nad katerim smrt ni mogla gospodovati.

Ta veličastna resnica je preobrazila prve apostole. Kalvarija je uničila njihove sanje in upe treh dolgih let, a prazen grob jim je vse povrnil. Polni ognja in navdušenja so odšli v svet, nič več omahljivi in boječji. Njihov radostni klic je osvajač svet: Kristus je vstal!

Za nas, ki živimo v dopolnitvi časov, ni najčudovitejša resnica ta, da je Kristus vstal na velikonočno jutro, temveč da živi in da bo živel, kakor je sam rekel, vekomaj.

Kaj je zgodovina človeštva, če ne večna zmaga upov in nad? Tudi današnja nam zgovorno priča o zmagi dobrega nad hudim. Velikonočna poslanica ima za nas še poseben pomen: resnico lahko približemo na križ, zapremo v grob, a tam ne bo obstala. Zgodba o Pilatu, ki je Jezusa prepustil svojim vojakom, da so ga križali in nato zapečatili njegov grob, se ponavlja tudi v današnjih dneh. Kako reven in brez zaslonbe je stal Jezus pred Pilatom, za katerim se je dvigalo mogočno rimsko cesarstvo. In vendar rimski cesarji so umrli, njihovo cesarstvo je izgubilo, le Jezus iz Nazareta je s svojo mišico osvojil srca in jih bo osvajač do konca dni. Mogočni tirani sveta v svojo največjo nesrečo niso nikdar poznali te moči, ki je najsilnejša izmed vseh, — krščanske vere.

Vstala je iz krvi in preganjanja. Na tisoče jih je padlo, da so dali življenje deset tisočim novih. Ali je mogoče, da bi taka vera propadla? Uničila je sramotno suženjstvo, preobrazila s svojimi idejami svet in mu pomagala, da je dosegel politično, socialno in versko svobodo povsod tam, kjer so jo sprejeli. V temnem srednjem veku je dala varno zatočišče kulturi in umetnosti, ki bi brez

Moskva zavira priprave za vrhunski sestanek

Vprašanje sestanka predstavnikov velesil se že vleče v nedogled. Upravičeno se smemo vprašati, po čigavi krivdi. Oba tabora si želita sestanek in snidenje je popolnoma enostavno za nas, ki govorimo in razumemo jasno govorico. Toda za kulisami pa je zadeva silno zamotana. Moskva se želi s tem sestankom propagandno okoristiti in pokazati, da le komunizem želi in gradi mir, vsi drugi pa hočejo vojno. Zapad pa hoče mir in uspeh konference zajamčiti že vnaprej. To pa Sovjeti odklanjajo. Kar Hruščev danes ponudi, že jutri umakne. Tako je napravil ob nedavnem obisku v Budimpešti, kot smo že poročali zadnjič. Sovjeti so predlagali, naj bi se 17. aprila začeli v Moskvi diplomatski razgovori o času, kraju in sestavi sestanka zunanjih ministrov in vrhunskega sestanka. Zapad je ta predlog sprejel pod pogojem, da se dotaknejo tudi bistva vprašanj dnevnega reda. Zapadni diplomatski zastopniki so nervozno čakali, kdaj jih bo poklical Gromiko k sebi. Toda sovjet. zunanji minister je poklical k sebi le ameriškega veleposlanika. Ta Gromikova gesta je menda sedaj le odprla oči Zapadu, kjer mislijo, da bo sedaj vse urejeno in da se lahko vsedejo za zeleno mizo. Hruščev bi rad Zapad razdvojil, zato po-

nje propadli. Prodrla je povsod tja, kjer ljudje trpijo. V ječe je prinesla nove reforme, ustanovila je bolnišnice, zdravilišča in dobrodelne zavode, dvignila je tudi najnižja dela na stopnjo dostojanstva, vrnila je ženi svobodo in jo povzdignila na čast pomočnice v božjem snovanju in ohranjanju sveta. V večnem boju proti vsem, ki skušajo teptati človeške pravice, nadaljuje svoje poslanstvo ljubezni in dobrote.

Iz veka v vek se ponavlja Kristusovo vstajenje. Včasih je to vstajenje veličastno in vsem vidno, včasih pa skrito in nepoznano. Strašna tragedija Kalvarije ni še končana. Kristus še vedno trpi v svojih udih. Tam v sibirskih stepah, po ječah in taboriščih držav, ki so Kristusa zavržli, v tisočeri, s trpljenjem zaznamovanih po domovih in bolnišnicah. A za vsakim velikim petkom vstane velikonočno jutro.

Sredi naših križev in težav smo bolj kot kdajkoli potrebni, da se spomnimo na Veliko noč in na njeno zmago in da s še večjim zaupanjem verujemo: »Peklenska vrata je ne bodo premagala!»

Velika noč je obletnica svetlega upanja za vsakogar in za vse človeštvo. A je tudi strašno svarilo vsem temnim silam, ki prežijo, da bi si osvojili svet; svarilo, ki pravi, da bo resnica zopet vstala iz groba in zmagala nad hudim. Velika noč nam govori, da človeški duh ne more biti usuznjen. Ustvarjen je za večnost, po zaslugi tistega, ki je prvi premagal temine groba in veličastno vstal.

PARTIJSKA KRIZA ZKJ - KP ZSSR

V torek 21. aprila se je začel v Ljubljani kongres Zveze jugoslovanskih komunistov. Partijski program za ta kongres so pripravljali in obravnavali že dolgo prej po raznih bazah in celicah. Torej na videz na zelo demokratičen način, bi skoraj rekli. Toda naenkrat je Moskva zahtevala popravke k partijskemu programu, da

stopa z zapadnimi veleposlaniki kot z vajenci. Hruščev hoče navidezno sestanek velesil, na drugi strani pa njegov polom. To Hruščevo postopanje bo menda končno le odprlo oči Zapadu.

ZDRUŽENE DRŽAVE NA ZATOŽNI KLOPI

Hruščev pa se ni ustavil le pri igranju z Zapadom. Obrnil se je celo na Varnostni svet, češ da ameriška letala med svojim urjenjem letajo nad arktičnim področjem in tako ogrožajo varnost Sovjetske zveze in spravlja jo v nevarnost svetovni mir. Ameriški krogi so označili to sovjetsko pritožbo za laž. Ameriška letala, ki se vežbajo, imajo strog ukaz in nadzorstvo, da ne smejo nad arktičnim ozemljem preleteti določene črte. Toda vseh teh sporov in sumničenj ne bi bilo, če bi Sovjeti sprejeli ameriški predlog o nadzorstvu in razorožitvi. Sovjeti se sedaj obračajo na oni Varnostni svet, ki jih je nedavno obsodil zaradi resničnega posega sovjetskega orožja in vojske v madžarske notranje zadeve, ko se ti hoteli Sovjetov rešiti. Sovjetski napad je bil resničen pred vsem svetom in ga Sovjeti sami priznavajo. Ameriški poleti pa so iz trte izviti in tudi če bi se vršili, bi bili to le ogledni poleti, ki zaenkrat nikomur ne škodujejo.

Drugo tržaško pismo o volitvah

Trst, 22. aprila 1958.

Volitve so kljub slabemu vremenu, ki je prejšnji teden oviralo shode na prostem, predmet živahnih razgovorov. Čudno to ni, saj so od konca prve svetovne vojne dalje Tržačani samo enkrat lahko svobodno izbirali svoje zastopnike za rimski parlament. To je bilo, še preden je prevzel oblast rogovilasti fašizem. Vse drugo, kar se je vršilo v znamenju butare in sekire, pa niso bile prave volitve, kot že itak vemo. Tako smo prišli do dejstva, da samo že bolj priletni Tržačani še pomnijo volitve v rimski parlament. Kdor ima danes 40 let, tega ni nikoli doživel.

Kandidate je postavilo enajst strank, vsaka štiri; vseh kandidatov je torej 44. Izvoljeni bodo samo štirje, in sicer seveda taki, ki pripadajo številčno močnim strankam, kot so n. pr. krščanski demokrati in komunisti. Zenske so med kandidati samo štiri, čeprav imajo ženske-volivke veliko številčno premoč nad moškimi. Med kandidati ljudske monarhistične stranke je tudi znani maršal Giovanni Messe, ki je poveljeval italijanski armadi v Rusiji in Severni Afriki. Na isti listi srečamo tudi ime Sergio Dompieri, ki je bil pred pičlimi 25 leti fašistični prefekt v Gorici.

bi tako enkrat za vselej izginila tako imenovana jugoslovanska pot v komunizem. Beograd je sprejel popravke, a Moskva še ni bila zadovoljna. Hruščev je zahteval preložitve kongresa na poznejši čas. Jugoslavija tega ni sprejela. Hruščev se je ujezil in odpovedal sovjetsko udeležbo na kongresu. Prav tako pa so pod moskovskim vplivom odpovedale udeležbo na sestanku tudi ostale satelitske partije vzhodnih držav. Številna pa so zastopstva azijskih in afriških držav. Položaj se je tako zelo spremenil. Mnogi menijo, da je to zadnje trčenje hujše od onega leta 1948. Tito, ki je zadnje čase napravil toliko uslug Moskvi, si pač ne bi zaslužil takega postopanja. Tito je priznal mejo na Odri in Niši med Poljsko in Vzh. Nemčijo, priznal uradno pankovsko vlado in ji poslal opolnomočenega ministra v bivšem generalnem konzulu v Trstu, Mitji Vošnjaku, sprejel prekinitve odnosov z Zapadno Nemčijo, se srečal in pomiril s Kadarjem in se odpovedal ameriški vojaški pomoči. Tito, ki je doslej hotel biti enako oddaljen od NATO in Varšavskega pakta, je sedaj v zagati. Udarac, ki ga je dobil Tito, je toliko težji, ker sovпада namesto čestitk, ko je bil v tretje soglasno izvoljen za predsednika. Ta udarac je tudi vzrok, da je bil takoj odpovedan Titov obisk na Poljsko.

Ljubljanski kongres bo vsekakor pokazal, kakšen bo nadaljnji razvoj. Kardelj so zaupali, da preuči sovjetske pripombe k programu in da da o tem na kongresu poročilo.

Sestanek afriških držav

V ganski prestolnici Akriju so se sestali zastopniki vseh svobodnih afriških držav. Razpravljali so o gospodarskih in političnih zadevah svojih držav. Dotaknili

Tudi med Slovenci je precejšnje zanimanje za volitve. Samostojne slovenske liste ni. Zato stoji slovenski volivci pred izbiro: ali ostati 25. maja doma, kar ni priporočljivo, ker je udeležba v nekem smislu obvezna; ali oddati bele glasovnice ali pa glasovati za kako italijansko stranko. Druge možnosti ni. Če je, ali če bo kdo trdil, da je narodno izdajstvo glasovati za to ali ono italijansko stranko, ko slovenske liste ni nobene, potem naj tak modrijan svetuje kak četrti izhod.

Res pa je, da imajo nekatere italij. stranke na svojih listah tudi slovenske kandidate. Vidalijevi komunisti kandidirajo Marijo Bernetičev, ki je že blizu 40 let znana kot bojovnica za komunistične ideale. Pripada torej najstarejši rdeči gardi ter je čudno, da ima v kompartiji sploh še kaj besede, ko so pa povsod po svetu in tudi na Tržaškem prvo gardo potisnili v kot. V »Piccolu« smo brali (15. aprila), da so titovci hoteli spraviti na Vidalijevo komunistično listo dr. Jožeta Dekleva. Vidali pa ga ni hotel sprejeti; morda je bil že zavohal ostri veter, ki je nekaj dni pozneje zapihal iz Moskve po livadah jugoslovanskega komunizma. Pač pa je bil Vidali, kot poroča »Prim. dnevnik« od 15. aprila, pripravljen žrtvovati Bernetičev, če bi kandidatu na njegovi listi sprejel kak slovenski sredinec. V ta namen je Vidali vabil krsčanske socialiste.

Socialisti Nennijeve smeri so zvalili na svojo listo bivšega vidalijevca Staneta Bidovca, pač zaradi znanega imena njegovega brata. Stane Bidovec sam pa ni osebnost, ki bi se za sicer neverjetni primer, da bi bil izvoljen, uveljavil v takšnem diktatoričnem ozračju, kot vlada med nennijevci. Menda je Slovenec tudi ne pobliže poznani Giuseppe Turre, kandidat na independentistični listi »Unione triestina«.

Slovenski volivci imajo torej veliko izbiro. Seveda med njimi ni nikogar, ki bi glasoval za misovce, ki niso nič drugega kot idejni dediči velerazbojnika Francesca Giunte, ki je požgal Narodni dom. Če bi Slovenec le pomislil na tako možnost, bi ga strel mraz. Tudi za monarhijo, katero zagovarjata kar dve stranki, se nihče ne ogreva. Kaj smo imeli od monarhije? Če pa nanese govor na komuniste in druge levničarje, pa vsak katoličan ve, da teh strank po svoji vesti ne sme

voliti. Tudi zasebno glasilo »Novi list« se krega in izgublja živce, ker se mu je sanjalo, da ga je nekdo javno obdolžil, da daje volivcem na prosto, da lahko glasujejo tudi za komuniste.

Tudi bo vsak razsoden volivec preudaril, da sicer ni verjetno, da bi komunisti po teh volitvah prišli na oblast. Pomislil pa bo, kaj ga čaka, če bi po nesreči komunisti res vzeli vlado v svoje roke. V gledališču vemo, da je predstave konec, ko pade zastor. Če bi pa padla železna zavesa kje na zapadnih Alpah na italijansko-francoski meji, bi žaloigra šele začela. Nič ne pomaga trditi, da je v Rusiji in drugih deželah pod komunistično vlado sedaj znosno življenje, da je bolje, kot je bilo v časih revolucije. Morda je res. Ne pozabimo pa, da mora vsaka dežela, ki pride pod rdeči jarem, prestati nekaj let strahovlade. Rdeči morajo iztrebiti vse, kar je reakcionarnega. Idejne nasprotnike morajo uničiti, to se pravi: pozapreti, poslati na prisilno delo ali celo pobiti. Iz državnih in sploh vseh služb morajo pometati vse, kar ni zanesljivega. Človek gre zvečer spat, a nikoli ne ve, ali se ne bo pozno v noč oglašil zvonec in se bo pojavila patrolja kake bodoče ljudske milice s povabilom: »Pojdi z nami na kratek razgovor!« Razgovor, ki lahko pelje v dolgotrajni zapor za nič. Manjšinsko vprašanje bi morda res rešili — morda pa tudi ne — toda kdo bi ostal, da bi užival morebitne ugodnosti? Tudi gospodarskih »dobrot« bi imeli na pretek.

Po drugi plati pa bo tržaški volivec upošteval dejstvo, da živimo v precejšnji demokraciji, ki je plod več kot desetletnega dela in zavestnega napora strank, ki so vodile državo. Da demokracija ni popolna, vemo vsi. Vemo pa tudi, da je prehod iz vsake diktature, črne ali rdeče, težaven in dolgotrajen. Družba duhovno ne ozdravi čez noč. Nesrečna fašistična dediščina mora doobra izginiti, a še potem bodo težave, kajti nobena reč ne doseže popolnosti. Pametni ljudje pa so dolžni pomagati, da se razmere izboljšajo. Zato se bomo tržaški volivci znali odločiti, ko bomo 25. maja imeli v roki glasovnico in svinčnik.

Tisto pa seveda že sedaj dobro vemo, da namreč nasvetov, koga naj volimo in kako naj izpolnimo našo krščansko in državljansko dolžnost, ne bomo šli zajemati iz kakega starega in oguljenega besednjaka.

Francija zopet v krizi

Desnica in levica sta se v francoskem parlamentu združili in vrgli Gaillardovo vlado, ki je hotela, naj bi francoski parlament odobrila predloge ameriškega in francoskega posredovalca za ureditev spora s Tunizijo. Sedaj je vse na mrtvi točki. Tunizija grozi, da se bo obrnila na Združene narode, če se bo kriza predolgo zavlekla.

Republiški predsednik Coty je kot prvemu ponudil mandat za

sestavo nove vlade predsedniku Ljudskega republikanskega gibanja Bidaultu. Prve izjave, ki jih je dal Bidault, so bile, da se Francija ne more odpovedati Alžiriji, ker je to sestavni del njenega narodnega gospodarstva. Če se Bidaultu ne bo posrečilo sestaviti vlade, vidijo drugi nevarnost, da bi dobil to nalogo De Gaulle. Pojav De Gaullea na političnem pozorišču Francije pa pomeni nevarnost za današnje politično stanje na Zapadu, nevarnost za NATO in sporazum o koeksistenci s Sovjeti.

Kot se je izvedelo, pa je Bidault opustil prizadevanja za sestavo vlade. Predsednik Coty je poveril sedaj to nalogo Plevenu.

NAŠ TEDEN V CERKVI

27. 4. nedelja, 3. povel.: sv. Peter Kanizij, spozn., cerkv. uč.
28. 4. ponedeljek: sv. Valerija, m.
29. 4. torek: sv. Robert, opat
30. 4. sreda: sv. Katarina Sienska, dev.
1. 5. četrtek: sv. Jožef - delavec
2. 5. petek, prvi: sv. Atanazij, škof
3. 5. sobota, prva: Najdenje sv. Križa

SV. PETER KANIZIJ (1521-1597), prvi nemški jezuit, kladivar proti protestantskim zmotam; bil je izvrsten govornik in silno delaven. Deloval je v Nemčiji, Italiji, Avstriji, na Češkem, Ogrskem. Pozornost je vzbudil in se je hitro uveljavil na tridentinskem vesoljnem cerkvenem zboru, kjer so obsodili Martina Lutra in protestantske zmote.

Kanizij se je proslavil s svojim Katekizmom. Sv. Cerkev je skrbela že od splošne Kateheze sv. Cirila Jeruzalemskega (IV. stol.) ali katehitična šola v Aleksandriji že iz III. stol.

Kanizijev Katekizem je temelj vseh naslednjih katekizmov, tudi našega. Sv. Ignacij je za poglobitev duhovnega življenja spisal zlato knjigo, Duhovne vaje, svetovnega slovesa in pomena; Kanizijev katekizem ni nič manjše vrednosti za pouk krščanskih vernikov.

Dvojno te opominja sv. Kanizij: učiti se verskih resnic in skrbeti, da tudi druge navdušuješ zanje.

Katekizem ne velja samo za šolo, ampak za vse življenje.

IZ SV. EVANGELIJA

Isti čas je rekel Jezus svojim učencem: »Se malo in ne boste me več videli in spet malo in me boste videli, ker grem k Očetu.« — Tedaj so nekateri njegov učenci med seboj govorili: »Kaj je to, kar nam pravi: „Se malo in ne boste me videli in spet malo in me boste videli?“ in: „Grem k Očetu?“ — Govorili so torej: »Kaj je to, kar pravi, „malo“? Ne vemo kaj govori.« — Jezus je spoznal, da so ga hoteli vprašati, in jim je rekel: »O tem se sprašujete med seboj, ker sem rekel: „Se malo in ne boste me videli in spet malo in me boste videli?“ Resnično povem vam: Jokali boste in žalovali, svet pa se bo veselil; vi boste žalovali, ali vaša žalost se bo spremenila v veselje. Zena na porodu je žalostna, ker je prišla njena ura. Ko pa porodi dete, ne misli več na bridkost, od veselja, da je človek rojen na svet. Tudi vi zdaj žalujete; ali spet vas bom videl in veselilo se bo vaše srce in vašega veselja vam nihče ne bo vzela.«

3. nedelja po Veliki noči

Evangelij vsebuje Jezusovo napoved o njegovem skorajšnjem slovesu in zopetnem svidenju ob koncu človeškega življenja. Napoved ločiteve je apostole globoko pretresla in napolnila z žalostjo. Oni so Zveličarja resnično ljubili z vsemi svojimi močmi, z vsem ognjem svojih mladostnih duš. Kar tekmovali so med seboj, kdo ga bo bolj ljubil, kdo bo dokazal več ljubezni in zvestobe do preljubega Odrašenika. Njegov odločitev, popolne in nesmrtno sreče.

Iz življenja Cerkve

Romanje visokošolcev v Orvieto

V nedeljo 20. aprila je organizirala »Pro Civitate Christiana« iz Asizija tretje romanje visokošolcev iz mesta Bolsena v Orvieto. Romanje se je vršilo peš. Pot je dolga 20 km. V Bolseni se je namreč leta 1263 zgodil čudež, da je iz prelomljene posvečene hostije začela kapati kri. Prtič — korporal — s krvavimi madeži hranijo v stolnici v Orvieto. Romanje je vodil bolonjski nadškof, kardinal Lercaro. Udeleženci so se zbrali v Bolseni v soboto 19. aprila.

Duhovniki na Koreji

Na Koreji so dobili 8 novih domačih duhovnikov. Skupno število domačih duhovnikov je tako naraslo na 223. Poleg teh dela v deželi še 163 tujih duhovnikov. Izmed šestih škofov so trije domačini.

10.000 rožnih vencev sv. očetu

Iz Kanade so poslali svetemu očetu 10 tisoč rožnih vencev. Škof v Trois-Rivieresu je pred osmimi leti organiziral posebno ustanovo za izdelovanje rožnih vencev. Ta organizacija pošlje vsako leto svetemu očetu večje število rožnih vencev, ki jih svetli oče potem po svoji uvidenosti razdeli.

Od 13.000 na 1.500.000

Ko je pred sto leti New York postal sedež nove škofije, je imela škofija 13.000 vernikov, eno cerkev, eno šolo in tri duhovnike. Danes pa je njunorška nadškofija ena največjih na svetu, saj ima mi-

lihod nobenemu ni bil po volji. Po njihovem jih dobri Učenik nikdar več ne bi smel zapustiti. Za vedno bi moral ostati z njimi in oni z njim. Le tako bi bilo življenje srečno in veselo. Apostoli so se dobro zavedali, kdo je bil Jezus. Oni so s polnim doživljem spoznali, živo izkusili in živo občutili te-le Kristusove besede: »Jaz sem življenje in vstajenje.« »Jaz sem kruh življenja.« »Kdor pride k meni, ne bo lačen, in kdor v me veruje, ne bo nikoli žejen.« »Jaz sem kruh, ki sem prišel iz nebes.« »Jaz sem luč sveta. Kdor gre za menoj, ne bo hodil v temi, marveč bo imel luč življenja.«

Apostole je rešila njihova vera in ubogljivost. Zaupali so v Jezusa, ravnali so po njegovih besedah in danes so srečni, presrečni in v nebesih. Izpolnila se je Odrašenikova tolažilna obljuba: »Vi zdaj žalujete; ali spet vas bom videl in veselilo se bo vaše srce in vašega veselja vam ne bo nihče vzela.«

Človeško življenje je za brezverce nerešljiva uganka in skrivnost. Le vera nam pove njegov globok smisel in pomen: življenje je pot k Bogu, pot v nebesa, pot v večno domovino in priprava na nebeško srečo. Sedaj morda trpimo in žalujemo, a nekoč se bomo radovali in uživali neizmerno srečo v božji družbi. Posnemajmo apostole! Posnemajmo jih v veri in njihovi goreči ljubezni do Jezusa! Poslušajmo njegov glas, ravnajmo se po njegovih besedah, hodimo k njemu v cerkev in uživajmo nebeški kruh življenja, t. j. sv. obhajilo! Ljubimo ga z vsemi močmi in ostanimo mu zvesti! Samo tistim, ki tako ravnajo, se bo žalost spremenila v veselje.

lijon in pol vernikov, štiri sto župnij, devet pomožnih škofov, 2350 duhovnikov, 263 župnijskih šol, ki jih obiskuje 300.000 gojencev.

Misijoni na svetovni razstavi

V paviljonu svete Stolice na Svetovni razstavi v Bruslju so posebni prostori za prikaz katoliških misijonov. V prvem delu bo prikazana 2000-letna zgodovina katoliških misijonov, v drugem delu sedanje stanje misijonov in v tretjem delu misijonski tisk.

Zavod za pastoralno bogoslovje

V škofiji Quebec v Kanadi so ustanovili poseben zavod za pastoralno bogoslovje. Z sedaj je v zavodu večje število mlajših duhovnikov, ki se pripravljajo na delo v dušnem pastirstvu.

Bogoslovna fakulteta v Tokiu

Kongregacija za semenišča in univerze je odobrila ustanovitev bogoslovne fakultete na katoliški univerzi v Tokiu.

Važno spreobrnjenje

Charles Alfred Clemence Hann, direktor važnega anglikanskega bogoslovnega zavoda, se je vrnil v katoliško Cerkev. Star je 57 let in je bil 32 let anglikanski pastor.

Katoliške visoke šole v Ameriki

Iz posebne statistike katoliške ameriške revije »America« povzemamo, da 270.000 dijakov obiskuje katoliške zavode in u-

niverze. Omenjena številka presega za 10 tisoč število lanskoletnih obiskovalcev. V Združenih Ameriških Državah imajo katoličani 31 univerz, 174 »colleges« in 23 »junior colleges«. Največja po številu in obsegu predavanj je katoliška univerza v Marquett, ki šteje skoro 10.000 akademikov. Marquett je bil prvi škofijski sedež našega rojaka škofa Barage.

Romanje slepcev v Lurd

326 slepcev iz raznih krajev Italije je s posebnim vlakom poromalo v Lurd. V Lurdu se pridružijo številnim drugim slepcev, ki so prihiteli k lurški Materi božji iz drugih evropskih dežel.

Nove znamke za lurški jubilej

Italijanska poštna uprava je stavila v promet nove znamke v spomin na 100-letnico lurških dogodkov.

Sole na Holandskem

Pred sto leti je izšel prvi šolski zakon v Holandiji, ki je izenačil državne in privatne šole tudi na finančnem področju. Ta zakon je bil pozneje večkrat spremenjen, a finančno pravno stanje nedržavnih šol je ostalo. Vedeti moramo, da je na Holandskem le 28 odstotkov šol v državnih rokah, 72 odst. pa jih je zasebnih, od teh 30 odst. v rokah protestantov, 32 pa katoličanov.

Škof brani pravice črncev

Odločno se je postavil v obrambo za ohranitev družinske skupnosti črnih afriških družin škof v Čap Town v južni Afriki, s čemer je vnaprej obsodil vsakotno odlobo oblasti, s katerimi prepovedujejo dostop črncev v mesta z družinami. Istočasno pa je nadškof zahteval za delavce tako plačo, da si morejo ustanoviti družinsko skupnost in tako lažje služiti cilju in poklicu, ki ga imajo kot ljudje, kot kristjani in kot državljani.

Sv. oče o družinah s številnimi otroki

Pred časom je govoril sv. oče družinam s številnimi otroki. Poudaril je zdravje katoliških družin, ki zaupajo v Boga in njegov previdnost. Papež se je v govoru dotaknil problema, ki ga danes mnogi poudarjajo in opravičujejo, namreč omejevanja rojstev. Naravnost pogansko imenuje papež tako mišljenje in poudarja, da kdor tako misli, je na zgrešeni poti. Nato je rekel, da je treba vedno znova in znova poudarjati, da je za fizično in moralno zdravje družin nujno potrebna pokorščina naravnim zakonom, to je Stvarniku, in jih spoštovati. Družine s številnimi otroki nikakor niso socialna bolezen in zlo, marveč garancija za moralno in fizično zdravje naroda. Številčna družina v modernem svetu je živ dokaz krščanske vere: vera namreč daje moč staršem, da premagajo najrazličnejše težave, ki so v družini vedno nujne in združene z materinstvom in očetovstvom. Krščanska načela vodijo in usmerjajo dejanja in namene družine, zato pa Bog še posebej obiskuje take družine s svojo previdnostjo in daje možnost plemenitega stremjenja po tisti družinski sreči, ki jo je Bog položil v človekovo osebnost in dušo.

Številčne družine so na drugi strani tudi zibelke svetnikov. Največ svetnikov, posebno zadnjih dob, izhaja iz družin s številnimi otroki, kjer so starši kljub vsem skrbem znali vtisniti v srca svojih otrok ljubezen do Boga in stremjenje po čednostnem življenju. Imenoval je posebej še družino svetega Ludovika, kralja Francije, kjer je bilo 10 otrok, dočim sv. Katarina Sienska izhaja iz družine s 25 otroki, sv. Robert Bellarmin iz družine 12 otrok, sv. Pij X. iz družine 10 otrok. Na koncu govora je navzoče pozval k čuvarju pravega krščanskega mišljenja o družini.

SEPTEBRSKO ROMANJE V LURD

Osebam, ki se niso mogle pravočasno vpisati za veliko slovensko romanje v Lurd koncem julija, se nudi priložnost, da se udeležijo mednarodnega marijanskega kongresa, ki se bo vršil v Lurd v dneh 14.-17. septembra.

Kot smo že javili v Kat. glasu dne 30. februarja, bodo to dnevi največjih in najpomembnejših Marijinih praznovanj v Lurd ob stoletnici Marijinih prikazovanj. Nekateri časopisi namigujejo, da bo verjetno one dni prišel v Lurd sam sveti oče.

V načrtu je, da bi šel iz Gorice avtopulman. Odpeljali bi se v torek 11. sept. zjutraj; dospeli bi v Lurd dne 13. zvečer; ostali bi v Lurd skoraj štiri dni (14-17) in se vrnili v Gorico v sredo, dne 19. sept. zvečer. Tja grede bi dobili hrano v hotelih in bi prenočili v Savoni in Toulou, nazaj grede bi prav tako dobili hrano in

SLOVENCİ V LURDU PRED PETDESETIMI LETI

(II. nadaljevanje)

ODHOD IZ DOMOVINE

»Končno,« piše č.g. Kalan, »je prišel zaželeni ponedeljek 11. maja leta 1908. Že zgodaj zjutraj smo srečavali po ljubljanskih ulicah romarje z lepimi romarskimi znaki. Ob 11^h je bila v stolnici tiha sv. maša za srečno romanje. V cerkvi je bilo prav mnogo romarjev. Tudi presvetli knezoškof so prišli s tajnikom g. Cerinom. Popoldne ob 2^h pa je bila v frančiškanski cerkvi odhodna služba božja, ki se je izvršila kaj veličastno in ganljivo. Veliki oltar je bil za šmarnice najlepše ozaljšan, Marijina podoba pa se je blestela v raznobarnih lučkah. Škof je stopil na prižnico in v kratkih besedah razložil pomen našega romanja... Po cerkveni molitvi za srečno potovanje so romarji še zapeli »Marija, Mati ljubljena«, katere konec se glasi »Marija, varuj nas, Marija, varuj nas!«

Veselo smo jo ubrali iz cerkve naravnost na državni kolodvor v Siški. Mnogo prijaznih in radovednih Ljubljančanov nas je spremljalo in čakalo našega odhoda... Na vagonih so bile obešene table s številkami. 41 je bilo teh števil, toliko, kolikor romarskih skupin. I. razred je imel 10 skupin po 12 oseb; III. razred 30 skupin po 16 oseb. Vsaka skupina je imela svojega vodnika, ki je imel na levi roki široko obvezo z uvezeno številko svoje skupine. To so bili naši »oficirji«. Pa je bilo tudi nekaj »oficirk« vmes. Ta razdelitev romarjev po skupinah je nekaj »izvrstnega«, brez tega bi ne bilo mogoče držati pravega reda med romarji. V petih minutah so bili vsi romarji brez velikega prerivanja na svojih mestih.

Vlak je začel hropsti in med živahnimi živjo in z bogom klici odpihal proti Gorenjski in naprej v daljino, daljno tujino. Vožnja po Gorenjski je bila silno lepa. Lepo sončno popoldne je bilo, brez posebne vročine, vse v zelenju in cvetju... Vlak je obstal na vsaki postaji in povsod se nam je pridružil nekaj romarjev. Na Jesenicah so vsfopili Primorci in našo družbo znatno pomnožili. Onstran Jesenic zavijemo v predor in ko pridemo ven, smo že na Koroškem. Proti večeru dospemo v Beljak, kjer se nam pridružijo Korošci in en del Stajerccev. Med drugimi je vstopil č.g. kanonik celovski, Janez Vidovic, predsednik družbe sv. Mohorja. Mrak je že legel na zemljo, ko smo zapuščali beljaški kolodvor in zavili za Dravo proti Tirolam. Zal, da smo se po teh lepih krajih, čez Brenner, vozili ponoči. A naj smo še tako sukali vozni red, ni bilo mogoče drugače urediti.

NA TIROLSKEM

Z vrha Brennerja drdra železniški vlak ves čas navzdol, dokler ne obstoji na kolodvoru v Inomostu. Bilo je okrog četrte ure zjutraj, ko smo tam obstali. Nismo pa prej nič opazili, da so naš dolgi vlak v Franzensfestu, od koder se začne železnica dvigati proti Brennerju, razdelili na dva dela; tako so nam to reč na tistem naredili. Sele v Inomostu smo zvedeli, da je polovica romarjev že pred nami. V Inomostu so slovenske romarje nadvse prijazno sprejeli častiti patri jezuiti. Romarji so šli naravnost v cerkev, ki je bila vsa razsvetljena, in gospodje duhovniki so opravili tu svete maše. Tu je tudi prvič nastopil pevski mešani zbor. Bili so to pevci, zbrani skupaj od vseh vetrov slovenske zemlje, ki se do tistega jutra še nikoli niso videli, nobene skupne vaje niso imeli, pa so zapeli tako, »kakor da najmanj že sedem let skupaj prepevajo«. Glavno vlogo pri petju sta imela dva takratna dobro znana pevca in muzikanta: č. gospod Jožef Juvanc, borovniški župnik kot pevovodja, ter č. gospod Francišek Bernink, beneficijant na Goričici pri Domžalah kot organist. Ta dva gospoda in pevci so imeli pri vsej božji poti v Lurd veliko vlogo in so veliko pripomogli, da so tudi tujci spoznali Slovence kot kulturne narod.

Iz Inomosta so se naši romarji odpravili dalje za reko Ino po lepi Tirolski prenočili v Montpelleru in Turinu. V Lurd bi tudi imeli hrano in prenočišče v hotelih.

Celotna cena za potovanje, prenočevanje in prehrano, kot označeno, znaša 37.500 lir, pri vpišu se plača takoj 3.000 lir. Vpisovanja se sprejemajo na škofiji v Gorici (dr. Rudolf Klincec, Curia arcivescovite, Gorizia, tel. 27-81), in sicer do vključno 15. maja. S tem dnem bo vpisovanje dokončno zaključeno.

Vožnja po tej dolini je bila dolga, a slovenski romarji se nikakor niso dolgočasilili. Lepa dolina in prijetna družba jim je krajšala čas, da so bili vsi kar najboljše volje. Na čelu romarjev je bil ljubljani vladika ljubljanski knezoškof Anton Bonaventura Jeglič. Prvo mesto za škofom med duhovščino je zavzemal č. g. kanonik Janez Vidovic iz Celovca, predsednik družbe sv. Mohorja, kakor smo ga že omenili. Med cerkvene dostojanstvenike moramo šteti še tri gg. dekane, kamniškega, moravškega ter koroškega iz goriške nadškofije č. g. Ignacija Valentinčiča. Vseh duhovnikov s škofom vred je bilo 67. Romarji so bili iz vseh krajev slovenske zemlje, še celo iz Ogrske, le iz Slovenske Benečije ni bilo nikogar. Zastopani so bili vsi sloji in vse starosti od dveletne deklice v materinem naročju do dvainosemdesetletnega staroste g. Jožeta Levičnika, bivšega nadočitelja, župana, pisatelja in organista, ki je poleg častitljive starosti dosegel tudi izredno čast, da je 23 izmed njegovih učencev zapelo novo mašo.

SKOZI SVICO

Skozi Tirolsko in Predarlško deželo so naši romarji dospeli v samostojno kneževino Lichtenstein. A to je tako mala država, da so jo prav kmalu prešli in dospeli v deželo tisočerih jezer, v Svico. V Buchsu so se preselili v švicarske vagonce, ki so bili mnogo lepši in udobnejši od avstrijskih. Švicarska dežela je vse očarala, ne samo po krasotah narave, temveč tudi po izredni urejenosti domov in prijaznosti ljudi.

Pisec pravi: »Hiše so jako lične in snažno je okoli njih. Pa so te hiše prav marsikje lesene, a ne strgane bajte, marveč enonadstropne in lično izdelane. Beli zastori gledajo pri oknih. Lepe so tudi ceste in v dobrem stanju so tudi ograje okoli njih, ne napol podrtje, kakor je pri nas še mnogokje videti.«

Dne 13. maja ob 7h zjutraj so naši romarji zapustili Einsiedeln v Svici ter se odpeljali dalje proti cilju. Imeli so pred seboj še dolgo vožnjo. Od Einsiedelna do Lurda, to je od srede jutra do četrta zvečer, dva dni in eno noč vožnje brez prestanka.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

60-letnica dr. Blümla

Koroški Slovenci so sredi aprila slavili 60-letnico rojstva kanonika dr. Rudolfa Blümla. Tega dogodka so se spomnili vsi katoliški Slovenci na Koroškem, ker se zavedajo, kaj imajo v dr. Blümlu, namreč najmočnejšega zagovornika svojih pravic in najmodrejšega vodjo po smrti msgr. Podgorca.

G. prelat Blüml je doma iz Zilje, iz družine deseterih otrok. Med prvo svet. vojno je služil vojake, potem pa je stopil v bogoslovje. Doktorat je dosegel na Dunaju, kjer se je seznanil s tedanjim avstrijskim kanclerjem dr. Seiplom. Postala sta iskrena prijatelja, tako da je dr. Blüml napisal tudi obširen življenjepis dr. Seipla.

Po vrnitvi domov mu je škof zaupal razne službe, med drugim župnijo St. Janž v Rožu, kjer zupnikuje sedaj gospod Jože Vošnjak. Leta 1932 postane stolni kanonik in župnik. Zastopa tudi Cerkev v deželnem zboru. Ob prihodu Hitlerja mora v pregnanstvo. Štiri leta živi daleč od svojih. Ko se po vojni vrne domov, oboli za dolga štiri leta. Sele po dolgem zdravljenju se vrne na delo kot profesor bogoslovja in voditelj dušnopastirskega urada za Slovence.

Dr. Blüml je dober publicist in kulturni delavec. Piše v nemškem in slovenskem jeziku. Precej dolgo je bil predsednik Mohorjeve družbe, vedno pa je bil član njenega odbora. Poleg tega stalno sodeluje pri Veri in domu, Koroški kroniki in drugod. Kot voditelj dušnopastirskega urada je silno veliko napravil za duhovno prenovljenje med koroškimi Slovenci.

Voščilom njegovih rojakov se pridružuje tudi naša. Naj g. kanonika dr. Blümla ohrani Bog še dolgo pri zdravju in pri delu za naše duše.

Ameriški Slovenci poromajo v Lurd

V mesecu juniju priroma v Evropo večja skupina ameriških Slovencev. Prišli bodo z letalom. Njih prva postojanka bo Lurd, nato pa še Fatima, Rim in tudi Slovenija. Nekateri nameravajo obiskati tudi Sv. Višarje. Romanje organizirajo slovenski frančiškani v Lemontu.

ZGODBA O ROGATEM POLŽU

Danes vam hočem povedati zgodbo o rogatem polžu. Povedal jo bom, kakor sem jo slišal.

V deveti deželi ni bilo zmeraj življenje srečno in mirno, kot pravljice navadno pripovedujejo. Prišli so časi velikih in hudih neviht. Treskalo je in grmelo, takšni nalivi so nastopili in taki viharji, kot da bi bilo konec sveta. Kdor je mogel, je tedaj pomagal reševati, kar se je dalo. Le polž se je skrival v svojo hišo, se potegnil na varno v votlino v zidu vrta in čakal.

Ker je vsake nevihte enkrat konec, je bilo tudi te v deveti deželi. Pomirili so se viharji, prenehale so nevihte in, kadar je Bog hotel, je znova zasijalo sonce. Ljudje so si oddahnili, posebno oni, ki so med nevihto najbolj trpeli. Začeli so znova urejevati svoje življenje, zidati hiše, popravljati poti, celiti rane.

Tedaj, ko je bilo najhujše minilo, ko se je življenje že nekoliko umirilo, jo primaha iz svoje luknje polž. Tiho, tiho prileze dol po zidu, pokuka iz svoje luknje proti svetlemu soncu, se pretegne na svežem zraku ter junaško in pogumno pokaže svoje roge. Tako je zaverovan v svojo moč in junaštvo, ker je pregal nevihto, da začne koj kazati roge vsem naokoli: Mravljam, ki so gradile in popravljale svoje mravljišče, kosu, ki je spletal svoje gnezdo v bližnjem grmu, kobilicam, ki so skakale po travniku, lastavicam, ki so letale na nebu. Vsem kaže polž svoje roge in deli svoje nauke. V času, ko je med nevihto ždel na varnem v luknji v zidu vrta, si je namreč nabral zvrhoma modrosti, da se je sedaj cedila od njega skozi vse luknjice njegovega sluznatega im mrzlega telesa.

Seveda ga žrtve njegovih naukov niso poslušale. »Če smo brez tebe in tvoje modrosti prestali strašno nevihto, bomo brez tebe in tvojih naukov lahko živele tudi naprej in si uredili življenje po svoji modrosti in pameti«, tako so mu odvrnili kosi, mravlje, lastavice, kobilice in druge živalce tam okrog.

Polž se pa ni dal ugnati. Vsakotoliko znova spleza na kako vejo ali desko pri vrtni ograji, da od tam deli svoje nauke in svojo modrost.

In sedaj vam lahko povem, kako ime si je nadel ta polž. Ime si je dal NOVI LIST.

Ali ga poznate? Navadno je to krotka živalca, ki pripoveduje zgodbe o avstrijskih cesarjih in njihovi nesrečni ljubezni. Ali pa zabava ljudi s kroniko o vaških zdrabah in svetovnih nesrečah. Rad pokadi tudi kakega velikega ali malega diktatorja, saj se ne ve, kaj še lahko pride. Prav je, da je tudi kak tak članek natiskan. Za vsak slučaj, seveda...

Toda kadar se napovedo kake volitve, tedaj postane tihi in skromni polž silno bojeviti. Pokaže svoje roge in, Bog ve od kod, potegne tudi junaški meč in začne z njim pretiti vsenaokrog po vrtu. Oprostite, pretiti začne samo na eno stran in sicer na desno. Tam se stiska pri vrtni ograji nekaj skromnih živalic in žuželk, ki pogumnemu polžu gredo posebno na živce. Onih na levi strani se pa boji in kaže do njih veliko obzirnost. Zdijo se mu vse modrosti polne kakor

on sam. Te na desni strani, te so po njegovem mnenju sami največji »guncveti«, sami nesramneži in bedaki, ki njega in njegove modrosti prav nič ne cenijo in ne spoštujejo. Krščanske ljubezni nimajo prav nič, krščanske morale pa ne znajo niti toliko kot zamorci v Afriki. In povrh so med njimi v črno sukno oblečeni kosi; tudi kalini so, ki bi morali poznati sv. Avgušlina. Toda ne! Ti trmoglavci se kar naprej upirajo in hočejo hoditi svoja pota. Kje je še spoštovanje do narodnih voditeljev, kje je 4. božja zapoved, kje je krščanska moralna in ljubezen? Z Vodnikovo staro srako vzdihuje: »Vse na svet narobe gre, doživela kaj sem s'rota, jajce več od pute ve!«

Med temi trmoglavci je pa eden, ki leži našemu polžu posebno na želodcu. V mladih letih ga je baje mati samo z močnikom pitala, zato mu je tudi ta pridelek ostal. Ta črnosuknjasti kos je rogatemu polžu najbolj na poti. Sam nima ne posebnih zaslug ne posebne krivde za to. Ali je že tako na svetu, da mora večkrat človek nositi križ za druge,

Hruščev in kmetje

Zadnja številka revije »La Civiltà Cattolica« prinaša članek o politiki Hruščeva do sovjetskih kmetov. Članek je bil napisan, preden se je Hruščev imenoval za edinega diktatorja v državi.

Pisec pravi, da se je Hruščevu z obzornostjo »malikovanja osebnosti« sicer posrečilo, spretno likvidirati tako imenovano »kolektivno vodstvo«, da pa je področje, na katerem bo moral pokazati, kaj velja, še vedno kmetijstvo.

Hruščev je bil tisti, ki je leta 1950 predlagal preureditev kolhozov ter ustanovitve tako imenovanih »kmetijskih mest«. Stalin in Malenkov sta ga leta 1952 na 19. kongresu partije obsodila, a se ni vdal. Leta 1953, nekaj mesecev po Stalinovi smrti, je na plenumu centralnega komiteja s številkami prikazal precej temno sliko o stanju sovjetskega kmetijstva, živinoreje in strojnih traktoristov postaj. Krivdo za to je pripisal neupoštevanju koristi kmetov. Da bi to stanje popravil, je začel gonjo za osvojitve deviške zemlje v Sibiriji. Zapovedal je, naj na vseh zemljepisnih širinah posejejo ogromne predele s koruzo. Poslal je sto in stotisoče agronomov, tehnikov in mehanikov na kolhoze in na traktorste postaje. Priganjal je kmete, taj naglo povečajo število živine v državi, da bi (po njegovem) Sovjetska zveza dohitela in prehitela Združene države v pridobivanju mesa, mleka in masla. Ker so kolhozi ne docela podržavljene kmetijske zadruge, je spremenil njihov statut, da ne bi preveč zabogatele na škodo države in komunizma. Zmanjšal in v nekaterih primerih docela odvzel je kos zemlje in živino, do katere so imeli pravico člani kolhozov kot zasebniki. Hkrati je dal ustanovljati vedno nove sovhoze, to je, velika državna kmetijska posestva.

Kazalo je, da je dobra žetev v letu 1956 dala prav kmetijski politiki Hruščeva. Toda nedavni oklic centralnega komiteja sovjetske komunistične partije je leto 1957 že proglasil za »težavno«. To je vrglo senco dvoma na lahkomišelnost navdušenja Hruščeva. Lanska letina je bila med drugim slaba zaradi suše na Uralu, v Kazakstanu ter na srednjem in spodnjem Povolžju. Omenjeni oklic pravi, da je ta suša bila kakor v zloglasnem letu 1921. Centralni komite ne daje kakih točnih števil, temveč pravi samo, da je pridelek žita lani bil približno enak tistemu v letu 1955. Hruščev je s pravim stalinskim cinizmom vrgel sto tisoč mladih ljudi v osvajanje deviških predelov zemlje. Toda ta zemlja ni samo izpostavljena nepretrgani nevarnosti suše, temveč tudi nevarnosti sibirskih vetrov. Ko jo preorjejo, vetrovi v dveh ali treh letih odneso rodovitno plast in zemlja postane neplodna. Hruščev je poskusil dati sovjetskemu kmetijstvu novega zagona tudi s tem, da je zapovedal, naj država proda kmetijske stroje posameznim kolhozom. S tem bi po njegovem tudi kmetje postali pravi člani delavskega sloja. V resnici pa gre za to, da bi kot navidezni lastniki obdelovalnih sredstev delali več in dajali državi več živčevja. Vprašanje je, ali se bodo sovjetski kmetje dali prevarati raznim »predlogom« Hruščeva. Pisatelj Pasternak, ki globoko pozna ljudsko dušo in je v tem podoben velikim ruskim pisateljem iz preteklega stoletja, pravi v svojem zadnjem slovitom romanu »Dr. Živago«, da je sovjetske kmete najtežje spremeniti v komuniste, še dosti težje kakor razumnike. (Ta roman je sedaj izšel v ital. prevodu).

kakor nam priča Simon iz Cirene. Zoper tega črnosuknjatega kosa se je naš polž že večkrat zagnal z vso ihto, da bi ga z rogmi prebodel. Zadnji teden je zopet to poskusil. Znamenaje, da je bil zopet zelo jezen in razdražen. Kako bi ne bil! Neka svojat okrog glgovega grma se mu posmehuje in se za vse njegove trude nič ne zmeni. Hoče celo neko svojo pesem peti, ki je gospod polž in oni na levi nikakor ne morejo trpeti. »Kje je enostnost vseh stanovalcev vrta, kje je slogota? Svetli meč se bliska v zraku, črni rogovi švigajo, iz oči mu gre strašen srd... Jój, jój!

Pustite ga. Ko bo volitev konec, bo zopet miren in krotak. Skril bo meč, potegnil bo nazaj svoje roge in se umaknil v hišico. Vrnil se bo k avstrijskim cesarjem in bo zopet pripovedoval o svetovnih nesrečah ter pretakal solze nad nevhvaležnim ljudstvom, ki za njegovo modrost tako malo mara.

Povedal sem vam zgodbo, kakor sem jo slišal. Pripovedoval mi jo je Tonin Zankin. Če ni lepa, ne morem nič za to. V nelepih časih je težko dobiti lepe zgodbe. Mohor Kacafura

miteja sovjetske komunistične partije je leto 1957 že proglasil za »težavno«. To je vrglo senco dvoma na lahkomišelnost navdušenja Hruščeva.

Lanska letina je bila med drugim slaba zaradi suše na Uralu, v Kazakstanu ter na srednjem in spodnjem Povolžju. Omenjeni oklic pravi, da je ta suša bila kakor v zloglasnem letu 1921. Centralni komite ne daje kakih točnih števil, temveč pravi samo, da je pridelek žita lani bil približno enak tistemu v letu 1955.

Hruščev je s pravim stalinskim cinizmom vrgel sto tisoč mladih ljudi v osvajanje deviških predelov zemlje. Toda ta zemlja ni samo izpostavljena nepretrgani nevarnosti suše, temveč tudi nevarnosti sibirskih vetrov. Ko jo preorjejo, vetrovi v dveh ali treh letih odneso rodovitno plast in zemlja postane neplodna.

Hruščev je poskusil dati sovjetskemu kmetijstvu novega zagona tudi s tem, da je zapovedal, naj država proda kmetijske stroje posameznim kolhozom. S tem bi po njegovem tudi kmetje postali pravi člani delavskega sloja. V resnici pa gre za to, da bi kot navidezni lastniki obdelovalnih sredstev delali več in dajali državi več živčevja.

Vprašanje je, ali se bodo sovjetski kmetje dali prevarati raznim »predlogom« Hruščeva. Pisatelj Pasternak, ki globoko pozna ljudsko dušo in je v tem podoben velikim ruskim pisateljem iz preteklega stoletja, pravi v svojem zadnjem slovitom romanu »Dr. Živago«, da je sovjetske kmete najtežje spremeniti v komuniste, še dosti težje kakor razumnike. (Ta roman je sedaj izšel v ital. prevodu).

Izšel je
PASTIRČEK
za mesec april

Prof. R. Nahtigal - velikan slovanske filologije

Umril je eden izmed največjih sodobnih slavistov — akademik profesor dr. Rajko Nahtigal.

Rodil se je l. 1877 v Novem mestu. Tu je začel obiskovati gimnazijo, katero pa je nadaljeval in dovršil v Ljubljani. Že v višjih razredih gimnazije je veliko svojega časa posvetil jezikoslovju. Svoje slavistične študije je potem nadaljeval na Dunaju. Po doktoratu se je podal v Rusijo, kjer se je izpopolnjeval v ruščini in v primerjalnem slovan. jezikoslovju. Poučeval je nato več let ruščino na Dunaju, leta 1913 pa je bil imenovan za izrednega profesorja slavistike v Gradcu. Ko se je po ustanovitvi Jugoslavije vrnil v domovino, se je še z večjo vnemo in z izredno razgledanostjo, ki si jo je pridobil na polju slavistike, posvetil delu. Veliko se je trudil za ustanovitev in nato za utrditve mlade slovenske univerze v Ljubljani, na kateri je postal že takoj v začetku dekan filozofske fakultete in predstojnik Slovenskega inštituta. Odlična so bila njegova univerzitetna predavanja in razprave.

Ni se pa omejil le na znanstveno-vzgojno polje, ampak je veliko svojih moči in sposobnosti posvetil znanstvenemu delu samemu. Bil je večletni predsednik Znanstvenega društva in prvi predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Se po upokojitvi (l. 1953) je vneto sledil razvoju svoje vede in večkrat sodeloval z razpravami. Bil je neutrujen do zadnjega. Življenje mu je izteklo 29. marca t.l. v Ljubljani. l. aprila dopolne je ležal na parah v dvorani Akademije znanosti in umetnosti, popoldne istega dne pa se je vršil pogreb z žal.

Ko je bil še na univerzi, se je mnogo ukvarjal s staroslovenskimi teksti; nato, po doktoratu, pa z albanskim jezikom. V Gradcu se je njegovo zanimanje usmerilo pretežno v vprašanja slovenskega jezika in v tem času je poleg drugih objavil zanimivo razpravo o Brižinskih spomenikih. V Ljubljani pa se je spet ves predal študiju slovanske filologije in se lotil najprej starocerkvenoslovanščine in njenih spomenikov. Pomembne so s tega področja razprave o postanku glagolice.

Znamenito je njegovo delo »Slovenski jeziki«, ki predstavlja študijsko bazo za domače in tuje slaviste. Preprosto in poljudno-znanstveno je njegovo delo »Ruski jezik«, namenjeno predvsem Slovincem za učenje ruščine. V »Uvodu v slovansko filologijo« je začrtal obseg, ki ga ta filologija ima. Zadnja njegova knjiga (Slovo o polku Igorev) obravnava idealno podobo staroruskega jezika iz XII. stoletja — snov, ki ga je skozi vsa dolga leta akademskega poučevanja zelo zanimala.

To je skromen obris ogromnega dela, ki ga je dr. Nahtigal opravil v vrsti slovanskih filologov. V teku svojega plodnega delovanja je objavil okrog sto knjig in razprav, ki so doživela splošna priznanja med najuglednejšimi svetovnimi slavisti.

Vse svoje življenje je posvetil slovenski slavistični vedi in nedvomno veliko prispeval k razvoju slovanskega jeziko-

slovja, obenem pa vzgojil in izoblikoval celo vrsto slovenskih slavistov, ki bodo skušali nadaljevati njegovo veliko delo.

Slavist tolikega obsega in znanstvenega slovesa si je z lahkoto utrl pot izven meja svoje domovine, v širši svet slavistike, in njegovo ime si bo ohranilo častno mesto v zgodovini slovanske filologije.

L.

POJASNILO

V zadnji številki z dne 17. aprila me Novi list poziva, naj popravim krivico, ki sem mu jo baje napravil z objavo članka »Cilji KP in volilni program«, kjer so tudi besede: »Ali je Novi list še krščanski, ko pravi, da je slovenski volivec prost, da lahko glasuje tudi za komunistično partijo?«

»Pozivamo odgovornega urednika msgr. Močnika, naj slovenski javnosti razloži, kdaj in kje je Novi list to napisal...«

Z ozirom na ta poziv pojasnjujem:

1. V članku »Krščanska demokracija je, ki spoštuje naše vrednote«, v Novem listu z dne 3. aprila 1958, stoji kot zaključek naslednje besede: »Demokracijo in krščansko misleči Slovenci imajo pri prihodnjih volitvah brezpogojno proste roke« (podčrtal NL). Ko je človek prebral omenjeni članek in prišel do teh besed, si ne more kaj, da bi ne potegnil zaključka: Torej sme demokracijo in krščansko misleči človek voliti tudi socialkomuniste, če ima brezpogojno proste roke. Ta zaključek je toliko bolj naraven, potem ko je v teku članka bral brezprimerno povečevanje socialkomunistov kot edinih prijateljev naše manjšine na tem svetu. Do tega zaključka smo torej prišli v uredništvu KG ob branju omenjenega članka v NL. Pa ne samo mi, tudi drugi, ki smo jih vprašali za mnenje. Zaradi tega smo zastavili ono začudeno vprašanje: »Ali je NL še krščanski, ko pravi, da je slovenski volivec prost, da glasuje tudi za kom. partijo?«

2. Sedaj trdi NL, da naši zaključki niso bili pravi. Če niso bili pravi, krivda ni naša, krivda je na NL, ki naj bo v prihodnje bolj jasen. Zato pa, da ne bo več krivega tolmačenja, vprašujem jasno in razločno urednika Novega lista g. Draga Legišo in ves njegov krog:

»Ali sme v sedanjem položaju naše manjšine in Cerkve, z ozirom na program ital. social. in kom. stranke, slovenski človek z mirno vestjo voliti socialistično ali komunistično stranko?«

V odgovor želim samo: Da! ali Ne!
Urednik

Dr. Stojan Brajša - B. Tomažič:

Zgodovina filozofije Prva knjiga

Filozofija v starem in srednjem veku

V začetku letošnjega leta je izšla v Trstu »Zgodovina filozofije«, I. knjiga (Filozofija v starem in srednjem veku), ki sta jo napisala dr. Stojan Brajša, sodnik ter bivši profesor na srednjih šolah v Gorici, in Boris Tomažič, profesor v Trstu. Knjigo je izdal in založil Generalni vladni komisariat za Tržaško ozemlje v Trstu, tiskala pa tiskarna Lucchesi v Gorici.

Knjiga je razdeljena na sledeče dele: Uvod, Grška filozofija (predskratki, sofisti, Sokrat, Platon, Aristotel, Helenistična doba, Filozofija v Rimu, Novoplatonska doba), Krščanska filozofija (Patristika, Sholastika).

Kar moramo najprej pripomniti, je, da ima knjiga primeren in jasen uvod, ki skuša bralcem, katerim je predvsem namenjena, t.j. dijakom višjih srednjih šol, približati svet filozofije, s katerim se prvič srečajo. Najprej dobimo razlago pojma filozofije, kjer stavlja avtor v ospredje Aristotelovo definicijo. Dalje obravnava razliko med filozofijo in teologijo, kakor odnos filozofije do drugih znanosti ter do življenja. Sledi razdelitev filozofije po posameznih problemih ter karakteristika letih. Posebno važnost tvori še oznaka zgodovine filozofije. Tu piše: »Zgodovina filozofije je kakor galerija, v

kateri se vrste vedno nove in nove slike... Zgodovina filozofije venomer vpliva na razvoj filozofskega nauka in zato brez zgod. filozofije ne more biti filozofije.« S tem hoče avtor tudi prikazati, da obstoji razlika med važnostjo zgodovine pozitivnih znanosti in pa med važnostjo zgodovine filozofije, kot je zapisal tudi moderni ital. filozof N. Abbagnano, da je »zgodovina filozofije zgodovina v času... katero tvorijo ljudje trdno povezani med seboj po skupnem iskanju.« Z delitvijo zgodovine filozofije preide avtor nato na zgodovinsko obravnavo posameznih filozofskih dob.

Ponovno moramo poudariti veliko važnost, ki jo ima ta uvod za formacijo filozofske izobrazbe dijakov. Če dijak namreč nima pravega pojma o bistvu in pomenu filozofije, o problemih, ki si jih ta zastavlja, in o sredstvih, katerih se poslužuje pri svojem spekulativnem delu, ni mogoče od njega zahtevati, da bi se z uspehom poglabil v študij filozofskih sistemov. Saj, če je kje potrebna pravilna orientacija, je to na filozofskem področju.

Kot smo že omenili, se knjiga deli v dva glavna dela, Grška ter Krščanska filozofija. (Mimo tega je razdelitev stvarine običajna, kot v vseh filozofskih učbenikih).

Prvi del je podan stvarno, jasno in pregledno (kar se more reči tudi o delu na sploh). S posebno vesnitostjo se avtor ustavi zlasti ob Platonu in Aristotelu ter gleda, kako bi dovolj nazorno in točno prikazal in orisal njuna sistema. Aristotelova filozofija je pač najvišja filozofska

sinteza antike, ki se v predkrščanski dobi najbolj približuje krščanstvu. Tu je avtor lepo naglasil, da je »Aristotelova sinteza najobsežnejša in najdoslednejša sinteza poganskega mišljenja o Bogu, človeku in svetu.« V znamenju aristotelizma se je razvijala pozneje vsa filozofska spekulacija, še posebno, ko je sistem velikega Grka zažarel v novi luči s Tomžem Akvincem. Ceravno je slog lahek in poljuden, se vendar pripovedovanje ne oddaljuje od znanstvenega podajanja. Tu pa tam bi morda lahko izpustil naštevanje neznatnih imen, n.pr. manjše sofistke, ki niso več kot toliko karakterizirali svoje dobe, ali pa popisovanje Evbulida v megarski šoli. Verjetno pa je hotel avtor s tem le podati izčrpano sliko tedanje dobe.

Z isto vnemo in vestnostjo je avtor podal zgodovino krščanske, srednjeveške filozofije, ki zablesti predvsem z dvema genijema, mističnim Avguštinom in racionalističnim Tomžem. Lepo zapiše v poglavju »Krščanstvo in poganska filozofija«, da je »krščanski Bog Bog Ljubezni... Človek pri takem Bogu ni več sam, ker diha in živi v ljubezni.« Posebno jasno pa je opredelil pojem svobodne volje: »Svobodni duh se sam spreminja, modificira... Svobodna volja sama sebe determinira, je sama princip avtodeterminacija... je avtodeterminacija v skladu z moralnim zakonom.« (str. 187)

Zelo živo pa poda avtor osebnost sv. Avgušlina, ta svetli lik človeka-misleca, ki se je iz prvotne teme tako visoko dvignil k Luči. Kar bi še tu pripom-

nil, je to, da bi si želeli za uvod v sholastiko nekoliko daljše razlage arabske filozofije (Avicenna, Avveroes), kot je sicer nakazana v razlagi sv. Tomaža ali v zvezi z latinskim averoizmom. Preko nje se je namreč vzbudilo zanimanje za Aristotela, in je pravzaprav ona temelj, na katerem je začela graditi sholastika. Vsekakor je razlaga zelo stvarna in lahko dostopna.

Končno nekaj splošnih oznak. Delo je pisano v zelo poljudni obliki in preprostem slogu, da tvarino čim bolj približa bralcu. Primerno je tudi za laike v filozofiji. Vendar pa ostane podajanje vseeno na znanstveni ravni. Da bi še bolj zmanjšal akademsko suhoparnost, seže včasih avtor po kakem modernem mislecu ter zaključuje z njegovim citatom. To na vsak način poživlja literarno pestrost dela in pritegne večjo pozornost s strani dijakov, podajanje pa postane bolj pripovedno. Tako n.pr. pri Epikuru, kjer francoski mislec Guyan primerja Sokratovo in Epikurovo smrt. K taki pozitivni spada tudi citiranje odlomkov iz raznih pesnitev pri Eleatih in Empedokleju v Sovretovem pesniškem prevodu.

Druga odlika knjige je ta, da razlaga filozofsko terminologijo, kar marsikateri drugi učbeniki v svojo veliko škodo ignorirajo. Tu bi lahko navedli več primerov. Omejimo naj se na definicijo podstati (substantia) ali prilike (accidens) pri Aristotelu. Od pravilnega razumevanja filozofskih izrazov čisto zavisi možnost pravilnega dojetanja različnih sistemov. Isto-

tako ne šteti avtor z navajanjem pravih sinonimnih izrazov, ki obogatijo znanstveno izrazoslovje. Primerno je tudi, da razlaga grške termine, a istočasno doda latinski in slovenski izraz.

Kar moramo še posebej pozdraviti, je navedba točnih slovenskih filozofskih izrazov, ki sta jih uvedla v slovensko znanstveno terminologijo A. Ušeničnik in Kovačič (de-actus, bitek-existentia, tvar-materia, lik-forma itd.). Tako je popolnoma zadoščeno tudi zahtevam slov. znanstvenega jezika.

Naslednja karakteristika knjige je, da avtor oriše posamezna zgodovinska obdobja, ki sta jih uvedla v slovensko znanstveno terminologijo A. Ušeničnik in Kovačič (de-actus, bitek-existentia, tvar-materia, lik-forma itd.). Tako je popolnoma zadoščeno tudi zahtevam slov. znanstvenega jezika.

Naslednja karakteristika knjige je, da avtor oriše posamezna zgodovinska obdobja, ki sta jih uvedla v slovensko znanstveno terminologijo A. Ušeničnik in Kovačič (de-actus, bitek-existentia, tvar-materia, lik-forma itd.). Tako je popolnoma zadoščeno tudi zahtevam slov. znanstvenega jezika.

To bi bilo nekaj misli h knjigi, ki je medna prva te vrste, izdana po vojni na Primorskem. Knjigo prav toplo priporočamo. Upamo, da bodo po njej segli predvsem oni, ki imajo opraviti s filozofijo na višjih srednjih šolah. Zato želimo le, da bi lahko kmalu naznanili in pozdravili tudi drugi del — moderno filozofijo —, ki bi smotno dopolnil pričujoče delo.

A. B.

ŠTEVERJAN V CVETJU vabi na PRVOMAJSKO PROSLAVO

ki jo prireja v Borovcih
SKPD iz Števerjana
Na programu je vesela igra
ter nastop mešanih in moških zborov
Začetek ob 15. uri
Posloval bo bogato založen buffet

Autobus pelje iz Gorice ob 14.30 izpred Ribijeve postaje
Nazaj pelje ob 18., 19. in 22.30

Števerjan

V soboto 19. t. m. se je sestel pod predsedstvom g. župana naš občinski svet. Svetovalci so sklenili, da se dvigne pri banki za državna posojila 2 milijona lir za popravilo števerjanske šole, 6.600.000 lir za zgraditev otroškega vrta ter 8 milijonov 800.000 lir za zgraditev šolskih splotij v Jazbinah in na Valeriju. Te vsote je država že nakazala.

Na seji je g. župan sporočil, da je prefektura nakazala iz sklada za zimsko pomoč brezposelnim delavcem naše občine pol milijona lir. S to vsoto se bo odprl nov delavski center za popravilo cest. Razvila se je nato debata glede delavskega centra na Jazbinah. Manjšina je ugovarjala, da se je delalo preveč časa za ureditev poti in trga okrog jazbinske cerkve.

Obilo sreče in božjega blagoslova želimo novi družini, ki sta jo ustanovila domačina Jožef Stanič in Majda Terpin v soboto 12. t. m.

Preteklo nedeljo 20. t. m. je nenadoma umrla zaradi srčne kapi dobra in verna žena Franciška Dornik. Pokopali smo jo ob obilni udeležbi v terek.

Po dolgi in mučni bolezni nas je v terek zapustil znani števerjanski posestnik Avguštin Klanjšček.

Štaj počivata pri Bogu! Sorodnikom pa naše iskreno sožalje.

RAJBELJ

Nova stavka

Letošnje zime noče biti konec in prav tako ne letošnjih stavk v našem rudniku. Dne 21. aprila smo zopet vsi rudarji stavkali 24 ur zato, ker zveza gospodarjev noče obnoviti delovne pogodbe. Stavko so proglasile vse sindikalne organizacije. Prav tako so tudi sklenili, da bomo zopet stopili v stavko, če se pogodba ne obnovi do 10. maja. Stavka je bila vsedrjavna, ker gre za interese vseh rudarjev v državi.

Tu ve že vsak otrok, da so kapitalisti tisti, ki silijo delavce v komunizem, ker nočejo priznati pravic, ki delavcem gredo. Čudno, da tega kapitalisti ne razumejo. Morda so pa skrivaj povezani preko framasonerije z mednarodnim komunizmom?

Doživeli smo pa tudi pravo aprilsko potegavščino. Na Trbižu se je pojavil eleganten moški srednjih let, ki se je predstavljal po gostilnah kot tehnik RAILEVIZIJE. Prišel da je v Kanalsko do-

lino, da postavi neko anteno. Povsod je na ta račun jedel in pil, plačal pa nič. Najlepšo je pa nakuhal tu v Rajblju. Prišel je k domačemu gostilničarju in trgovcu. Zanimal se je, ali bi bilo mogoče dobiti kake delavce, da bi postavili anteno na grebenu blizu Gamsovke. Oglasilo se jih je pet. Sprejel jih je, se z njimi dopenil za začetek dela, najel prostor za material, naročil kosilo zase in za delavce in še cigarete. Potem se je za kratek čas odstranil, češ da gre na Trbiž po opravkih in se kmalu vrne. Ta kratek hip je trajal, da se je kosilo skuhalo, postalo mizlo, da so ga pojedli in še ni bilo moza od nikoder. Potem se je zvedelo, da je bil to navaden separ, ki mu je uspelo nekaj dni zastoj jesti in piti po raznih gostilnah in kavarnah. Sedaj preiskujejo zadevo orožniki.

Splavitev ladje

»Eso Southampton«

V sončnem nedeljskem jutru so v ladjedelnih Sv. Marka spustili v morje veliko petrolejsko ladjo »Eso Southampton«, ki je ena izmed 11 naročenih ladij te vrste. 200 metrov dolga in 27 m visoka ladja je ponosno zdrknila v morje med občudovanjem občinstva in zadoščanjem delavstva in ravnateljstva ladjedelnice. Ladjo je blagoslovil škofov namestnik msgr. Gligo.

Film: Deset božjih zapovedi v Trstu

V Trstu predvajajo že tretji teden velik film Deset božjih zapovedi. Film je velik, v barvah, zelo lep in zelo dolg; traja štiri ure. Glavni igralci so odlični; le tu pa tam je kakšen prizor bolj ameriški kakor izraelski in egipčanski. Kakor povsod tudi v Trstu doživlja ta izredni film velik uspeh. Zadovoljni so mali in veliki.

V Trstu predvaja ta film kino Nebotičnik, vsak dan od 13.30 naprej. Svetujemo, da bi si ga ogledali.

Mačkovlje

O pogretem komunističnem društvu se pri nas tako malo govori, kakor o nezakonskih otrocih. Zato je prizadete zadnji dopis v KG v živo zadel, ker namreč ne želijo, da bi se razkrivali njihovi stran-

Kratke novice

Slovenski umetnik razstavlja v Torontu

V drugi polovici marca je v »Little Gallery« v Torontu, skupaj z nekim Kanadčanom in nekim Litvancem, razstavljal slovenski slikar T. Kramole svoja najnovejša dela v barvah in razne portrete ter kompozicije. Isti umetnik bo enkrat jeseni pripravil samostojno razstavo.

Finžgarjeve igre med ameriški Slovenci

Dne 29. marca je Dramska skupina v Čikagu uprizorila Finžgarjevo igro »Veriga«, na belo nedeljo pa je Slovenski oder iz Clevelanda uprizoril v Slov. narodnem domu Finžgarjevega »Divjega lovca«.

Slovenska božična pesem v Indiji

List »Ave Maria« prinaša naslednjo vest: »Salezijanski misijonar Bernik, ki že 23 let živi v Indiji, je v pismu sporočil, kako da je bil vesel Baragovega albuma, gramofonskih plošč, ki obsegajo nekaj najbolj znanih božičnih in velikonočnih pesmi. In kar je najbolj zanimivo, je to: Na indijski Radio postaji so za Božič prepevali tudi slovenske božične melodije. Pet najlepših slovenskih pesmi so prevedli v angleščino. Note so tudi dobili iz Lemonta. Pesmi je naštudiral mešani zbor kalkutske stolnice. Zbor je pel melodije raznih narodov, toda najbolj so vžgale slovenske melodije, ki so donele preko vse širne Indije.« Misijonar pravi, da zbor ni nič zaostajal za našimi najbolj izvežbanimi pevskimi zbori.

Zanimivo, kaj, da se za slovenske melodije navdušujejo Indijci, naši rojaki pa jih tako malo cenijo.

spoznali, da iz te moke ne bo kruha; zato so se raje umaknili v bližnji zvonik. Če kdo ne verjame, naj gre pogledat. —

V ostalem pa smo radovedni, kdo bo dlje in bolje vršil kulturno poslanstvo.

Rojan

Letos se je pri nas praznovanje Materinskega dne zelo zakasnilo. Slabo vreme in druge neprilike so nas spravile do nedelje 20. aprila. Vsako leto privabi proslava Materinskega dne več ljudi kakor katera koli druga prireditve. Peti razred je ubrano zapel več pesmi, nato pa je sledila igra: Lurška pastirica. Pri igri sodeluje precejšnje število otrok in odraslih. S celo prireditvijo smo bili zelo

V dvorani Marijine družbe v Rojanu ponovijo v nedeljo 27. aprila igro v petih dejanjih:

LURŠKA PASTIRICA

Začetek ob 17.15
Med odmori srečolov
Vabljeni!

zadovoljni. Hvaležni smo potrpežljivi režiserki, ki je znala na tako majhnem odru kot je naš, izpeljati igro s tako velikim številom igralcev. — Otroci so v dvorani javno obljubili svojim mamicam, da jim bodo vedno delali veselje. Upajmo, da na svoje obljube ne bodo pozabili.

V petek smo pokopali predsednika Rojanskega pogrebnege društva Rudija Ferluga. Tako nenadno in nepričakovano ga je iztrgala smrt iz naše srede. K zadnjemu počitku ga je spremljalo veliko število prijateljev in znancev. Dobri Bog naj mu bo blag sodnik. Njegovim sorodnikom izrekamo naše iskreno sožalje.

Izšle so

LURŠKE SMARNICE ZA STOLETNIKO MARIJINIH PRIKAZOVANJ. Dobite jih pri upravi »Katoliškega glasa«, v Katoliški knjigarni v Gorici in pri Fortunatu v Trstu.

Sezite po tej lepi, vzpodbudni in času primerni knjigi!

Adenauerjev obisk v Londonu

Po Adenauerjevem obisku v Londonu so sedaj med Zapadno Nemčijo in Anglijo razčističena vprašanja in nesoglasja o vzdrževanju britanskih čet v Nemčiji, gospodarska konkurenca na svetovnih trgih, trgovinska področja v Evropi in mednarodna politika. Na obeh straneh priznavajo, da so se odnosi med Londonom in Bonnom s tem obiskom zelo utrdili.

Tudi veliki ljudje lahko zgrešijo, a le resnično veliki tudi priznajo, da so zgrešili.

Slaba misel je spočetka le kot brezposelna mimoidoča, nato gost, a kmalu gospodar.

Skupno romanje v Lurd

1. Poravnajte glavno vsoto stroškov kakor je določeno za april.
2. Izberite si mesto v vlaku.
3. Uredite vse potrebno za potni list kakor je objavljeno v skupnem pismu, ki ste ga že prejeli ali ga boste prejeli v kratkem.

Romarsko vodstvo

Radio Trst A

od 27. aprila do 3. maja 1958

Nedelja: 10.00 Prenos maše iz stolnice sv. Justa. — 12.00 Vera in naš čas. — 16.00 Slovenski zbori. — 17.00 F. S. Finžgar: »Razvaline življenja«, igra v treh dej. Igrajo člani Ljubljanske Dramе. — 19.00 Beethoven: Sonata št. 4. — 21.30 Raztreseno cvetje lirike: »Jesenske pesmi«.

Ponedeljek: 18.00 Stravinsky: Praznik mladosti. — 19.00 Vokalni kvintet »Zarja«. — 20.30 Mozart: »Così fan tutte«.

Torek: 18.00 Uroš Krek: Sinfonietta. — 19.00 Slovenske kmečke zasedbe. — 21.00 Obletnica tedna. — 21.30 Liszt: Koncert št. 2 v A-duru. — 22.00 Novela: Nikolaj V. Gogolj: »Strašna roka«. 22.30 Bach: Suita št. 3 v D-duru.

Sreda: 18.00 Strauss: Tako je govoril Zarathustra. — 18.55 Dalmatinske pesmi. — 19.15 Sola in vzgoja: prof. I. Theuerschuh: »Vzgojimo dobro srčno mladino«. — 21.00 Achille Torelli: »Možje«, komedija v 5. dej.

Cetrek: 8.30 Veseli slovenski motivi. — 9.50 Ravel: Alborada del gracioso. — 18.00 Prokofjev: Sonata v f-molu za violino in klavir. — 18.50 Vokalni kvartet »Večernica«. — 21.00 Iz arhivov kriminalne vede. — 22.00 Mnenja preteklosti in sedanjosti: prof. Martin Jevnikar: »Ob nastopu slovenske Moderne«.

Petek: Zivljenja in usode: »Robert Murphy, posredovalec«. — 18.00 Koncert pianiste Bianche Pellis. — 18.55 Slovenski samospevi. — 21.00 Umestnost in prireditve v Trstu. — 21.15 Velika dela slavnih mojstrov. — 22.00 Dante Alighieri: Božanska komedija.

Sobota: Predavanje: »Iz zgodovine transfuzije krvi«. — 15.00 Mendelssohn: Trio št. 1 v d-molu op. 49. — 17.00 Slovenski zbori. — 18.00 Oddaja za najmlajše: Gustav Silih: »Nekoč je bilo jezero«. — 20.30 Teden v Italiji. — 21.00 Vladimir Levstik: »Mlada Breda in slepec«. — 22.10 Slovenski oktet. — 22.50 Schumannove kompozicije.

T E L E G R A M I

Na sredinem zasedanju VII. kongresa ZKJ v Ljubljani so med govorom podpredsednika Rankovića — v katerem je napadel vzhodnoevropski blok — sovjetski veleposlanik Zamčevski ter diplomatski zastopniki »progresivnih demokracij« demonstrativno zapustili dvorano.

DAROVI za Slov. sirotišče: V počastitev spomina smrtno ponesrečenega bratrance Jožefa Drnovška daruje g. podjetnik Simičič 2.500; N.N. na čast sv. Družine 500; R.C. 2.000 lir.

Za Alojzijevešče: A. Del Neri 600; Terzija Hled 500; C. R. 2.000 lir. Bog povrni!

Za Kat. glas: Namesto cvetja na grob pokojne gospe Franciške Dornik daruje Franc Terpin L 500.

Vsem darovalcem prav prisrčna hvala in naj jim Bog tisočero povrne!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Wilhelm Hünermann:

50

Na božjih okopih

Resnična povest prevedena z dovoljenjem založbe Herder

Nenadoma se je od strahu ves stresel. Za sabo je bil zaslisljal korake. S težavo se je prevalil. Zagledal je obraz svojega prijatelja Pavleta Convertiera, ki se je sklonil nadenj.

»Za božjo voljo, Robert, kaj se je zgodilo?« je jecljal prepaden.

»Boš že zvedel, Pavle,« se je nasmehnil zvezani. »Toda hitro, prereži vrvi! V žepu mojih hlač je nož.«

Pekov fant je to urno storil. Nekaj časa je trajalo, preden je Robert zopet lahko rabil svoje ude, na katerih so bile vezi pustile sledove plodute krvi.

»Sedaj pripoveduj, Robert!« ga je silil radovedno.

»Neumnost! Za to je še čas!« je sopihal Robert. »Kanonika morava opozoriti. Rdeči ga zasledujejo.«

»Ne bodo ga našli. Votlina je preveč skrita,« ga je miril Pavle Convertier,

»Pse imajo s sabo!«

»Potem pa mu lahko pomaga samo eden. Pojdi z mano!«

Čez nekaj trenutkov sta oba dečka klečala pred velikim križem in iz dna srca molila, da naj Bog milostno varuje nesrečnega duhovnika.

»Sedaj pa naprej!« je končno rekel Pavle, ki ga je bilo hrepenenje po očetu ta dan spet prignalo v gore. »Pojdiva domov. Če te bodo rdeči spet dobili tukaj, te bodo ubili.« Robert je samo prikimal. Nato sta vzela košaro in zdrvela navzdol, kolikor sta mogla hitro.

Nenadoma se je Robert prestrašeno ustavil.

»Kaj ti je?« je vprašal Pavle.

»Pse bodo pognali na najino sled in tako naju bodo našli doma.«

»Gromska strela, prav imaš!« Toda pekov fant je malo pomislil in že je našel izhod. Fanta sta takoj stekla naravnost navzdol v Clain in bosa bredla vstric obrežja daleč po vodi. Šele ko sta imela Montbernage že davno za sabo, sta se upala vrniti se po ovinku. Robert se je sramoval priti domov s polno košaro. Šel je v pekarijo; od tam sta lahko natančno opazovala tudi višavje.

Ko sta čez dve uri videla, da se rdeči biriči vračajo, ne da bi kaj opravili, je bilo njuno veselje brezmejno. Psi so sicer šli po sledi obeh fantov do reke. Tam pa so se ustavili; drveli so sem ter tja in lajali ter končno nehali iskati.

Korporal je izbruhnil tako kletvico, da je celo hudiča zabolelo v trebuhu. Ker pa nobeden izmed vojakov fanta ni poznal, so se morali vrniti v Poitiers brez uspeha.

Komaj pa so bili rdeči izginili čez Joubertov most, je Robert kljub prestanim mukam šel še enkrat na goro in izročil materine darove duhovniku, katerega je v svoje veliko veselje našel zdravega v njegovem skrivališču. Pavle Convertier ga je to pot vsekakor hotel spremljati.

Zvečer se je Robert vrnil domov. Kar opotekal se je od

utrujenosti in izčrpanosti. Ko ga je mati zagledala, je poskočila in vzkliknila:

»Fant, kakšen pa si? Kaj se je zgodilo?« je jecljala v vročem strahu. Robert pa je pogledal mater z žarečimi očmi in rekel:

»Nič, mati! Samo tiste stvari sem ponesel gor. Dobro je, vse je čisto dobro!« Pri teh besedah pa se je opotekel in se zgrudil na stol. Marica je prinesla bratu iz kuhinje kruha in mleka; ko je pa devala na mizo, se je fantu povesila glava. V tistem hipu je že trdno spal.

Mati je nesla velikega fanta na svojih močnih rokah v posteljo in ga goreče pokrižala na čelo ter ga priporočila božjemu varstvu.

Nato pa je šla k podobi žalostne Matere božje in z molitvijo pregnala strah iz duše. Molila je veliko in dolgo, kajti njen strah in skrb sta bila neizmerna.

Toda tako je vedno. Najtežji križ vsakega časa nosijo matere.

KRISTUS PRI IZGUBLJENIH

Prvi dan v aprilu se je v veliki sodni dvorani gnetla nenavadna človeška mešanica. Zraven raztrganih jakobincev, ki so posedali po klopih in kadili svoje smrdljive pipe, zraven grdih, razuzdanih žensk so sedeli kmetje in rokodelci iz mesta in predmestij, ki so le s težavo skrivali svoje ogorčenje nad ostudno komedijo, ki se je odigravala pred njihovimi očmi.

(Nadaljevanje)